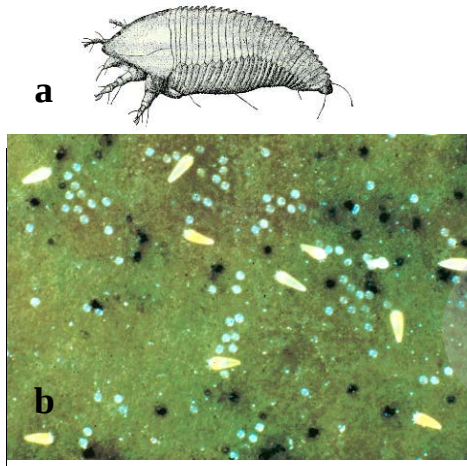

TURUNÇGİL PASBÖCÜSÜ
***Phyllocoptruta oleivora* (Ashm.)**
(Acarina: Eriophyidae)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Şekil 57. Turunçgil pasböcüsü ergini (a) ve yaprakta beslenen Turunçgil pasböcüsü bireyleri (b).

Ergin dişi ve erkeklerin rengi limon sarısı kahverengi arasında değişir. Hysterosoma üzerindeki halka sayısı 58 dir. Baştan arkaya doğru incelen bir iğ veya havuç şeklinde 0.1 mm boyunda, orta kısmında tutunmaya yarayan bir uzantısı bulunur. Çok hareket eden bir akar olup iki çift bacağı vardır (**Şekil 57a,b**).

Dişiler yumurtalarını turunçgil meyve ve yapraklarına teker teker veya gruplar halinde bırakırlar. Yumurtaların açılma süresi kışın 24–30 gün, yazın ise 2–4 gündür. Gelişme eşiği 9.2°C olup, bir dölün gelişmesi için etkili sıcaklık toplamı ise 105 günderecedir. Uygun şartlarda yılda 30–40 döl verebilir.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Nimf ve erginleri taze yaprak, filiz ve meyvelerde emgi yaparak zararlı olurlar. Emgiye uğramış yapraklar normal rengini kaybederek sararır ve hafif solar. Taze sürgün ve yapraklarda kırmızımsı mor lekeler meydana gelir (**Şekil 58a**).

Meyvelerin üzeri pas renkli lekelerle kaplanır (**Şekil 58b,c,d**). Limonlar ise gümüşü bir renk alır. Zarar görmüş meyvelerde büyüme durur, tadı bozulur, değerini kaybeder. Portakal meyvelerinde lekeler dağınıktır. Mandarinlerde ise, meyvenin

her tarafı esmer, donuk ve açık gri bir renkle kaplanır. Turunçgil yetiştirilen bütün bölgelerde bulunur.

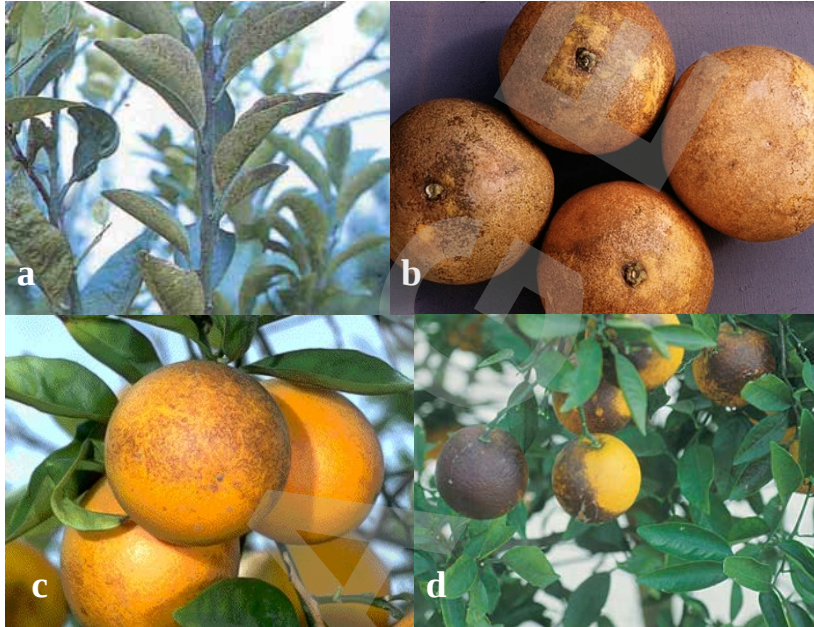
3. KONUKÇULARI

Turunçgil, zeytin ve birçok sebze türleridir.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Predatörleri:

<i>Orius minutus</i> L.	(Hem.: Anthocoridae)
<i>Cardiastethus fascifentris</i> Garb	(Hem.: Anthocoridae)
<i>Stethorus gilvifrons</i> Muls.	(Col.: Coccinellidae)
<i>S. punctillum</i> Weise	(Col.: Coccinellidae)
<i>Pharoscyrnus berytensis</i> Weise	(Col.: Coccinellidae)
<i>Conwentzia hageni</i> Banks.	(Neur.: Coniopterygidae)
<i>Semidalis aleyrodiformis</i> (Stephens)	(Neur.: Coniopterygidae)
<i>Scolothrips sexmaculatus</i> Perg.	(Thys.: Thripidae)

Şekil 58. Turunçgil pasböcüsü'nün yapraktaki zararı (a) ve meyvelerdeki zarar şekilleri (b,c,d).

5. MÜCADELESİ

5.1. Kültürel Önlemler

Kültürel işlemler zamanında ve yeterince yapılmalıdır.

5.2. Kimyasal Mücadele

5.2.1. İlaçlama zamanı

Mayıs ayı başından itibaren 7–8 günde bir bahçenin değişik yerlerinde el lupu ile 100 meyvede yapılan kontrollerde bir görüş alanında (1 cm^2) 1–2 adet pasböcüsü görüldüğünde ilaçlı mücadeleye başlanır.

Yine, bahçede bir sene önceki ağaçlarda en az %51 oranında zarar görülmüş ise o bahçede ertesi sene kontrole gerek kalmadan ilaçlama yapılır.

Bir önceki yıl pas böcüsü tüm ağaçlarda olmayıp, bazı ağaçlarda görülmüş ise, yalnız o bulaşık ağaçlar ilaçlanmalıdır.

Bahçe ağır bulaşık ise her tarafı ilaçlanmalıdır.

Eğer bir bahçede kış ilaçlaması yapılıyorsa ve o bahçenin bir önceki yıl pas böcüsü ile bulaşık olduğu saptanmış ise, kış ilaçlamasında kullanılan yazlık yağların içine pas böcüsü ilaçlarından biri katılmalıdır.

İlk ilaçlamadan sonra haftalık olarak yapılan kontrollerde zarar devam ettiği sürece ilaçlama tekrarlanır.

5.2.2. Kullanılacak ilaçlar ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan Bitki Koruma Ürünleri kitabında tavsiye edilen ilaçlar ve dozları kullanılır.

5.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, hidrolik bahçe pülverizatörü veya motorlu bahçe pülverizatörü, kullanılır.

5.2.4. İlaçlama tekniği

Ağaçların önce iç, sonra dış kısmı ilaçlanarak her yerinin iyice ilaçlanmasına özen gösterilmelidir.

6. UYGULAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

İlaçlamadan sonra haftalık lupla yapılan meyve kontrollerinde ortalama 1 adet pas böcüsü/ cm^2 'den az olan bahçelerde uygulama başarılı olmuştur.